

מועד קטן ו

משה שווערד

1. ספר מגדים חדשים

צורבא מרבנן דאיכא כמתא כל מילי
דמתא עליה רמיא. נסו"ת דברי חיים
חו"מ (סימן נט) כתב, דמשמע מהגמ' כאן ללא
דוקא רב ממונה מהקהל, אלא גם גדול הדור
שעוסק בצרכי ציבור אף שלא נחמנה ע"י הציבור
ע"ש. וע"ע מש"כ בעירובין (סח א) בד"ה א"ל
רבה בר רב חנן לאצ"י כו'.
ועיין בשדי חמד מער' אבילות (סימן פג), שהביא
סמך מהגמ' כאן כשמקדשין בית הקברות
להזמין גדול הדור או לדיק מפורסם ע"ש.

2. תוספות רא"ש על מועד קטן דף ו/א

ה"ג אמר רב יהודה מצא אבן מצויינת תחתיה תמא שתיים אם יש סיד ביניהם ביניהם תמא ותחתיהן טהור ואם לאו ביניהם טהור ותחתיהן תמא. וא"ת הא אמרינן דאין מעמידין ציון במקום טומאה וא"כ אמאי תמא תחת האבן, וי"ל דשמא מת קטן נתון תחתיה והאבן עודפת עליו מכל צדדיו ואין לחוש כאן להפסד טהרות שהרי נזהרין מכל האבן העודפת עליו, והכי מפרש לה בירושלמי דשקלים (פ"א ה"א) מצא אבן אחת מצויינת אע"פ שאין מקיימין כן למת גדול לפי שאין מעמידין ציון במקום טומאה חושש אני למת קמציין כלומר מת קטן כמלא הקומץ היה נתון תחתיו והיה הדבר בספק טומאה מתחלה:

3. שפת אמת על מועד קטן דף ו/א

שם בגמ' מיצר א' מצוין כו', צ"ע הטעם למה תחתיו תמא הא אין מעמידין הציון במקום טומאה ומלשון התוס' נראה שנתכוונו לתרץ משום דהשדה טהור א"כ ע"כ הטומאה תחתיו, וא"י כוונתם דא"כ בכל ציון נימא דילמא הטומאה רק תחתיו מה"ט ואי נימא דהיכא דאין הציון מכל הצדדים לעולם תמא רק תחתיו א"כ לעיל גבי אבן ג"כ נימא דהטומאה תחתיו מה"ט, ורש"י ביאר לעיל הטעם משום דהיא מקום גבוה א"כ להרחיק הציון מהם ומציינים עליהם ואי מיצר נמי מקום גבוה וכן מורה לשון הריטב"א בחידושו קשה למה בד' מצרים הן טהורין הא אם היו טהורין לא היו מציינין עליהם שלא להפסיד א"י וכיון דמקום גבוה היא יהי' גם הם תמאים וצ"ע:

4. תוספות מועד קטן דף ו/א

ואכלאים בחולו של מועד נפקין - במשנה פי' מאי טעמא לא מקשה על אינך ובירושל' מקשה מציינין על הקברות ולא כבר ציינו ומתריך כגון שירד שטף מים של גשמים ושטפו:

5. תוספות רא"ש על מועד קטן דף ו/א

מתני'. מציינין על הקברות בחולו של מועד. ולא כבר ציינו באדר תפטר שירדו גשמים ושטפוהו, [1] וכן י"ל בכולן שירדו גשמים מרובים בין ט"ו באדר לחול המועד וקלקלו את הדרכים ואת הרחובות ואת המקואות. [2] בחולו של מועד נפקין. מדקתני ויוצאין על הכלאים משמע שהוא תחלת זמן יציאתן:

ורמינהו באדר באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים. מזהירין שכל אחד יעקור כלאים מתוך שדהו ובט"ו יוצאין שלוחי ב"ד לעקור מה שלא עקרו בעלי בתים בשביל שבט"ו באדר פנויים ממלאכה, והא דלא פריך מתיקון דרכים אתיקון דרכים משום דבמתני' דהכא לא קתני ויוצאים לתקן את הדרכים כדקתני במתני' דשקלים משום דהתם איירי בתחלת זמן יציאה שהוא בט"ו באדר שיהיו הדרכים מתוקנים לעולי רגלים ובמתני' קתני ומתקנין את הדרכים ואתא לאשמועינן דאם לא הספיקו לתקנם או שחזרו ונתקלקלו דמותר לתקנם במועד, אבל מיוצאין על הכלאים איוצאין דשקלים קא קשיא דמשמע תחלת זמן יציאה ומשני דכל אחד הוא תחלת זמן יציאה זה לאפיל וזה לבכיר או זה לזרעים וזה לירקות.

6. תוספות מועד קטן דף ו/א

בט"ו קורין את המגילה - הוי מצי למתני בי"ד בו (בכפרים) אלא משום דט"ו זמן דדברים אחרים הוא כגון ומתקנין את הדרכים וכו':

7. תוספות מועד קטן דף ו/א

דמוזלי גבן - למ"ד לקמן (דף יג.) שכר פעולה שאין לו מה יאכל שרי ניהא שיכולין ליטול שכרן אלא למאן דאמר אסור לא ידעינן היכן ישכרו פועלים במועד ושמא יש לומר דהני דמצות התיירו:

8. ספר מי מועד

תוספות ד"ה דמוזלי גבן - "דהני דמצות התיירו"

נחלקו האחרונים בביאור מנת התוספות. שיטת הג"ח (בסימן תקמ"ד ס"ק א') היא שקושיית התוספות היתה על עיקר היתר המלאכה לעקור כלאים, שלט"ד ששכר פועל שאין לו מה לאכול שרי, כשביל זה נפא יש להתיר המלאכה, אבל למאן דאמר אף לפועל שאין לו מה לאכול, כהו הטעם להתיר עיקר המלאכה עקירת כלאים, ועל זה תרצו בתוספות שטעם היתר המלאכה היא משום מצות, וע"ש שהג"ח הקשה מזה על שיטת הרמ"א (ריש סימן תקמ"ד) שאין להתיר מלאכה מטעם מצות, שהלא מביאר מתוספות דלא כדבריו, ולשיטת הרמ"א כתב הג"ח להרין קושיית התוספות באופן אחר שהטעם להתיר המלאכה הוא משום שצרכי ציבור הוא, שלשלוהו כ"ד לעקור כלאים של כל אחר ואחר הוא צרכי רבים, אבל אה"נ שאין להתיר משום מצות, ועיין בפרי מגדים שם (מובא בביאור הלכה שם) שג"כ פירש מנת התוספות כהג"ח ומתירין קושייתו על הרמ"א שלא אסר שם הרמ"א אלא מלאכה שיש בו מעשה אומן, אבל לעקור כלאים אין בו אלא מעשה הדיוט ושפיר יש להתירו מטעם מצות.

ובל זה הוא להג"ח ולפרי מגדים, אמנם המחצית השקל שם כתב כשיטת המגן אברהם, שבדאי לא נתקשו בתוספות על עיקר היתר עקירת כלאים במועד, שבדאי יש להתירו משום צרכי רבים (וכשיטה הג"ח). אלא שקושיית התוספות היתה רק על קבלת שבת, שאף שהמלאכה מותרת אסור לקבל שכר עליו, ועל זה הירצו שאם יש בעשייתה משום מצוה מותר לקבל שכר עליו, וכן פסקו להלכה שמלאכה לצרכי רבים אסור לקבל שכר אא"כ יש בו משום מצוה. משא"כ לשיטת הג"ח והפרי מגדים, אף מלאכה שיש בו רק משום צרכי רבים מותר לקבל שכר עליו, וכן פסק הביאור הלכה שם.

ויש לעיין בשיטת התוספות לפי הג"ח ופרי מגדים למה אין להתיר המלאכה משום צרכי רבים, ולבאורה צ"ל שם"ל לתוספות שצרכי רבים היינו כל דבר שעיקר המעשה הוא לתועלת הרבים ממש, אבל לעקור כלאים, הואיל ועיקר המעשה הוא ליחידים, אף שנצרך הוא לכמה יחידים, אינו נחשב צרכי רבים, ועיין בחלק העיונים (סימן י"ט) שהארכנו בזה וביארנו שכן הוא שיטת הריטב"א, אולם ע"ש שביארנו שהמאורי והרמב"ם מגדירים צרכי רבים באופן אחר ולשיטתם כודאי יש להחשיב עקירת כלאים כצרכי רבים וכשיטת הג"ח ופרי מגדים ע"ש.

שם - שם

הנה נקטו כל האחרונים הג"ל שיש בעקירת כלאים משום מלאכה וצריך טעם להתירו (א' משום צרכי רבים או משום מצוה), אמנם עיין בשיטה לרבינו יחאל מפארים והג"ח על מתניתין שפירשו שבאמת אין שום מלאכה בעקירת כלאים הואיל ואינו עושה לבני שאר הורעים, ואינו אלא מקלקל גידא, ולא בא מתניתין אלא לחרש שזמן יציאה על כלאים הוא במועד, ואף שיש בעבת וי"ט איסור הרבנן עב"פ במקלקל, ע"כ סוברים

9. תוספות מועד קטן דף ו/א

מתרומת הלשכה - אין להקשות הא אית בהן מעילה דלב ב"ד מתנה עלייהו ובפרק בתרא דכתובות (דף קו. ושם) איכא מילי טובא שנוטלין שכרן מתרומת הלשכה:

10. שפת אמת על מועד קטן דף ו/א

שם בגמ' מתרומת הלשכה יהבינן להו קשה לי מנ"ל לומר מתרומת הלשכה דטפי מסתבר לומר משירי הלשכה כדאיתא בפ"ד דשקלים דכל מילי דלאו צורך קרבן נינהו משירי הלשכה הם באין והני דחשיב הגמ' בכתובות (ק"ו.) כולן צורך קרבן נינהו חוץ מגיהי ספרים, וי"ל משום חומרא דס"ת כקרבן חשוב אבל תיקון דכלאים מה צורך קרבן אית בי' וצ"ע, ובתיו"ט הקשה למה השמיט הרמב"ם זאת דמתרומת הלשכה יהבינן להו, ואפשר לפע"ד דכל דברי הגמ' הכא הם קודם התקנה להפקיר כל השדה שהיו עוקרין את הכלאים ומשלמים שכרן מתרומת הלשכה ולכן תיקנו לצאת בחוה"מ, אבל אחר התקנה להפקיר כל השדה אפשר שלא היו עוקרין כלל הכלאים דממילא מי שזוכה בשדה יעקור לו וא"כ ליכא תשלומין כלל ומ"מ התקנה לצאת בחוה"מ לא זזה ממקומה, ודוחק היא בעיני, אח"ז מצאתי בס' א"ר (סי' תקמ"ד) שתי' כן קושיית התיו"ט:

11. ספר מגדים חדשים

וראיתי דבר חדש צטיטה כאן שכתב, דמ"ש
מתרומת הלשכה יהבינן להו, היינו
ממותר הלשכה מה שנשאר מתרומה הישנה, ולצ
צ"ד היה מתנה עליהם שכל מה שישאר להם שלא
ינטרו לקרבנות לצור שיעשו צ"ד מהם מה
שילוו, וכתב עוד, ונפרק במרא דכתובות חסיו
כמה דברים שהיו עושין מאותו מותר, חומות העיר

12. שערים מצויינים בהלכה

ש"מ דיהבינן להו שכר מתרומת הלשכה
כו'. פרש"י דאי הבעה"ב נותן השכר
יתן כמה דבעי, אלא כיון מתרומת הלשכה
יהבינן להו, כל כמה דמצין לצמצם מעות
הקדש עבדינן. וכתב המאירי הא דלא חסין
נמי אמעו דבעה"ב, משום דהוא עבר על
איסור כלאים. ונראה לי לפרש משום
דהפעלים נמי הם ישראלים, וא"כ מאי חזית
לחוס אמעו דבעה"ב ולא לחוס אפועלי
ישראל, אבל אי מעות הקדש הוא שפיר
חסין עלה. והא דאמרינן בעלמא להיפך

13. ספר מי מועד

נמרא - "מתרומת הלשכה יהבינן להו"

עין במסכת שקלים (פ"ד מ"א-ב) שמתרומת הלשכה היו עושים כל צרכי
קרבנות, שהיו לוקחין בה תמידין ומוספין וכו'. ומשירי הלשכה היו עושין כל צרכי
העיר דלא צרכי קרבן כגון בנין חומת העיר וכו'. ולפ"י הקשה השפת אמת כאן
למה היו נוטלין שכר מתרומת הלשכה, יותר ראוי היו ליטול שכר משירי הלשכה.
ולבאורה יש ליישב, שעין בכתובות (דף קה) שאף הגזירי גזירות בירושלים היו
נוטלין שכרן מתרומת הלשכה, והשטמה מקבצת מביא מהראב"ד שהקשה מקושת
השפת אמת כאן, שלמה יש להם ליטול שכרן מתרומת הלשכה הואיל ואינו לצורך
קרבנות, ומתירין וז"ל: "נפני שגזירות שלהן היו לצורך עבודה שהרי על כל עובדי
עבודה היו נזרין גזירות וקנסין אותו כדי ליסרן בין במקדש בין בגבולין משו"ה נוטלין
שכרן מתרומת הלשכה". הרי מבואר שכל ענין שהוא לצורך עובדי עבודה, אף אותן
שבגבולין, נחשב כצרכי קרבן, שאף קרבן הוא לכפרה ולהועלת עובדי עבודה, ומשו"ה
ראוי לגזור גזירות ליטול שכרן מתרומת הלשכה, ועל פי זה שפיר מוכן שאף עקרת
כלאים שהוא לצורך עובדי עבודה ראוי להם ליטול שכרן מתרומת הלשכה כשאר
צרכי קרבנות.

14. שפת אמת על מועד קטן דף ו'א

שם בגמ' מתרומת הלשכה יהבינן ... ובתירו"ט הקשה למה השמיט הרמב"ם זאת דמתרומת הלישכה יהבינן להו, ואפשר לפע"ד דכל
דברי הגמ' הכא הם קודם התקנה להפקיר כל השדה שהיו עוקרין את הכלאים ומשלמים שכרן מתרומת הלישכה ולכן
תיקנו לצאת בחוה"מ, אבל אחר התקנה להפקיר כל השדה אפשר שלא היו עוקרין כלל הכלאים דממילא מי שיזכה בשדה
יעקור לו וא"כ ליכא תשלומין כלל ומ"מ התקנה לצאת בחוה"מ לא זזה ממקומה, ודחוק היא בעיני, אח"ו מצאתי בס' א"ר (סי' תקמ"ד)
שת"י כן קושית התירו"ט:

נמרא- "כל סאה שיש בה וכו'"

א) נחלקו הראשונים בביאור הך משנה. / שיטת הרשב"ם בבבא בתרא (דף צד. ד"ה כל) היא שמירי קודם זריעה (או לאחר זריעה קודם השרשה) דוקא, שאם זורע סאה תבואה שיש בו פחות מרובע הקב ממין אחר אינו עובר על איסור כלאים. [ועיין בשיטה מקובצת שם שמביא מרבנו יונה שהטעם הוא ש"דבר מצוי הוא שיש בסאה חטים תערובות עד רובע ממין אחר הלכך כיון דאורחיהו בהכי אין בוריעתם משום כלאים". ובנותו לכאורה שכל איסור כלאים אינו אלא לערב שני מינים שלא כאורחיהו. ועיין עוד בקרית ספר על הלכות כלאים שכתב שכן הוא הלכה למושה מסיני, שאם יש בו פחות מרובע הקב מותר.] אבל לאחר השרשה בודאי לא מהני למעט, שכבר חל האיסור על כל השדה ושוב א"א לבטלו. [הטעם דלא מהני ביטול, כתב הרע"ב בשקלים (פ"א מ"א) בשם רבותינו ח"ל: "דלאחר שגדלו הורעים אפילו אחד באלף צריך לעקור הכל דכל תרו מולי דכל חד לתודיה שרי ונאסרו ע"י תערובות לא שייך בהו ביטול". ומקור סברא זו היא מתוספות בע"ז (דף סה: ד"ה והבגד) ע"ש. עוד יש לכאר שלא מהני ביטול שכל דבר שמחובר לקרקע אינה בטולה, וכן כתב התפארת ישראל שם.

ב) אמנם תוספות בב"ב תולקים על הרשב"ם שהרי בכלאי זרעים אין איסור אכילה אלא איסור הנאה וכדתנין בריש פ"ח דכלאים ע"ש. וא"כ לא חל מודי על הורעים אף לאחר השרשה וגדול ושייך שפיר למעט הכלאים עד שיהא פחות מרובע הקב כמו קודם זריעה. וכן הקשה התוספות יו"ט שם על הרע"ב. ומש"ה פירשו התוספות ותוספות יו"ט שמשנה זו מיידי אף לאחר השרשה וגדול.

16. ספר מגדים חדשים

שם בתום'. מיהו בשמעתי דאיירי בזרע כבר יש לומר דלא פליגי. ר"ל דזרע כבר כו"ע מודו דיבור הכל ולא סגי בימעט. וכ"כ בתום' הרא"ש כאן ובשקלים (רפ"א), דזרע כבר יש לעקור את הכל, דכיון שהתחיל לעקור אם היה משייר מקצת היה נראה כמקיים כלאים, וכמ"ס בב"ב (נד ז) לר' יוסי דמחזי כמקיים כלאים אף צבא לזרוע, כן לרבנן בזרע כבר מודו שצריך לעקור את הכל ע"ש. וז"כ בתום' הרא"ש סוטה (מג ז) שנראה דמפרש בסוגיא דידן דאף בזרע כבר סגי בימעט ע"ש.

17. ספר מגדים חדשים

בראשונה היו עוקרין ומשליבין לפני בהמתן בוי'. נראה דמשליבין לפני בהמתן, קאי אבעלים, שהיו משליכים לפני בהמתם הכלאים שעקרו שנותו בי"ד משדותיהם. ועיין לשון הריטב"א שכתב, במשנה ראשונה שלא קנסו כל כך, כי אפילו הכלאים שהיו עוקרין היו משליבין אותם לפני בהמתן של בעלים, דכלאי זרעים מותרין הן בהנאה ע"ש. משמע קצת דר"ל דהשלוחים היו משליבין אותם לפני בהמתן של בעלים, ואינו מובן לאיזה צורך עשו כן, דאף דהם מותרים בהנאה, היה להם להשאירם שם במקומם וצמחנה שקלים

(פ"א מ"ב) איתא, בראשונה היו עוקרין ומשליבין לפנייהם, פי' הרע"ב ומשליכים לפנייהם לפני בעלי השדות כדי שיצבישו, והיו בעלי שדות שמחיס שמנכסים להם שדותיהם, ועוד שהיו נותנין אותן לפני בהמתן כו' ע"ש. מתבאר דמפרש דקאי אבעלי השדות שהיו נותנים אותן לפני בהמתן. ואפשר שגם כוונת הריטב"א כן, עם כי לשונו דחוק לפי זה. וע"ע בפ"י ריב"צ שקלים שם, וז"ב. וראיתי להמאירי שכתב מפורש כן כמו שבארנו, וז"ל בראשונה כו' לא היו קונסין אותן בדבר, ולא עוד אלא שבעלי צמים נוטלין את הנעקר ומשליבין לפני בהמתם ע"ש.

18. ספר מנחת חינוך - מצוה רמה - אות יא

שבאחד באדר משמיעין וכו'. ובט"ו באדר יוצאין שלוחי בית דין ומסבבין לבדוק, ובחול המועד פסח ג"כ, ובמצא כלאים משיעור הנזכר לעיל מפקירין את כל השדה, עיין ר"מ פ"ב מכלאים הל' ט"ו - י"ו. ועיין טור חו"מ סי' רע"ג דעתו דהפקר הוי תיכף, אף שהבית דין לא הכריזו. ובבית יוסף דעתו דהבית דין מפקירין, וכל זמן שלא הכריזו אינו הפקר, עי"ש. וצ"ע [בין] אם הבית דין מפקירין או דהוי הפקר מעצמו, אם לא קנסו רק התבואה זו שבשדה אבל גוף השדה אינו הפקר, או אפשר דגוף השדה הוי הפקר. ובודאי פשוט דגם הבעל השדה יכול לזכות בו ככל הפקר דעלמא, ומכל מקום קנסא הוא לו, דהרבה פעמים יזכה אחר, וגם הוא בעצמו צריך לעשות קנין חדש לזכות מן ההפקר, כמו שכתב בחו"מ שם ס"ד:

19. ספר חלקת בנימין

התקינו שיהו מפקירין כל השנה. כתב החזו"א

בכלאים ס"א סקט"ז דמה שאמרו

מפקירין כל השדה היינו הפירות ולא הקרקע ע"כ.

עוד כתב שם דאין הכוונה שהפקירו כל השדות מאו.
במושב ב"ד שהי' בשעת התקנה, ובכל זמן וזמן
הוי ממילא הפקר אלא שהתקינו שיצאו שלוחי ב"ד
בכל זמן לבדוק ולכשימצאו יפקירו ע"ש וע"ע בס"ב
סקי"א עוד בזה.

20. אנציקלופדיה תלמודית כרך כט, כלאי זרעים

בטעם ההיתר לזרוע תערובת של שני מינים בפחות משיעור רובע הקב לסאה, וכן בטעם האיסור לזרוע תערובת שיש בה יותר מן השיעור, או במתכוין לזרוע את שני המינים, נחלקו ראשונים: א) יש מהראשונים שכתבו שטעם ההיתר הוא משום בטול-ברוב, שהמין המועט מתבטל, אלא שאם יש בו יותר מן השיעור הוא דבר-חשוב ואינו בטל מן התורה. [טור תשד] ויש שכתבו שמן התורה בטל אפילו אחד בשנים, כדין ביטול ברוב, מכיון שלא ערבו כדי לזרוע, ואינו נקרא זרע כלאים, אלא שמשום מראית העין הצריכוהו למעט עד שיעור רובע לסאה, שביותר מזה נראה כמערב כדי לזרוע כלאים*2331, ופירשו כן אותה שאמרו בירושלמי שהאיסור הוא משום מראית העין*2332. וכתבו אחרונים בדעתם, שאף על פי שאין ביטול ברוב בדבר הניכר 2333, היינו דוקא כשאפשר להסירו מהתערובת בקלות, אבל כאן טורה גדול הוא לבררו, ולכן הרי הוא בטל*2334, או שהאיסור הוא במה שיונקים יחד, ותערובת היניקה אינה ניכרת*2335. ויש שכתבו שאין הכוונה לביטול ברוב ממש, שהרי הוא דבר הניכר, ועוד, שאין זה ביטול של איסור בהיתר, ששניהם היתר הם, והתערובת היא הגורמת את האיסור 2336, אלא שהוא מעין הדין של רובו-ככולו*. שתערובת של זרעים שרובה ממין אחד נקראת על שם הרוב וחשובה כאילו כולה ממין זה*2337, או שהוא משום ביטול חשיבותו של המין המועט, שאין לו חשיבות לגבי הרוב*2338. מהעומדים בשיטה זו יש שכתבו שאף במתכוין לזרוע את המין המועט הרי הוא מתבטל, ואינו אסור אלא משום שאין-מבטלין-אסור-לכתחילה*2339, ויש שכתבו שאף לדעה זו במתכוין לזרוע את המועט האיסור הוא מן [טור תשטז] התורה*2340. ב) ויש שכתבו שטעם ההיתר לזרוע תערובת אינו משום ביטול ברוב, שאין ביטול אלא בהיתר שנתערב באיסור, אבל כל ששניהם היתר והתערובת היא האוסרתם לא שייך בהם ביטול, אלא הטעם מפני שלא-ניתנה-תורה-למלאכי-השרת*, שאי אפשר שלא יהא בשדה גרגיר אחד של מין אחר, ואי אפשר שיברור הזרע בידו כל זרע שיוזרע, ולכן כל שנתערב בטל, ולכן לא היתירו אלא כשנתערבו מעצמם, אבל לערב במתכוין כדי לזרוע אסור אפילו חטה אחת*2341. ג) ויש שכתבו בטעם ההיתר, לפי שאין שם כלאים אלא על תערובת ידועה וניכרת, וזה אינו ניכר. ויש שכתבו כעין זה, שכיון שדבר מצוי הוא שיש בסאה חטים תערובת של מין אחר עד רובע הקב, ודרכם כך, אין בזריעתם משום כלאים*2343, שהרי הם כמין אחד*2344, שבכלאים הולכים אחר מראית העין וקפידת בני אדם*2345, וכיון שדרך בני אדם לזרוע כך אינו נראה להם אלא כמין אחד*2346. לדעה זו ביותר מן השיעור אסור מן התורה*2347. וכן כתבו ראשונים, שאם זרע יותר מן השיעור לוקה*2348, ופירשו אחרונים בדעתם שזה שאמרו [טור תשטז] בירושלמי שהאיסור הוא משום מראית העין*2349, אין הכוונה שהוא איסור דרבנן, אלא שבכלאים מן התורה הוא שהולכים אחר מראית העין*2350, ובפחות מן השיעור טעם ההיתר הוא לפי שאינו נראה ככלאים, אבל ביותר מזה, שנראה ככלאים, אסור מן התורה*2351. ויש שכתבו בדעתם כעין זה, שבפחות מהשיעור כיון שאינו ניכר, אין זו זריעה כדרך זרעי כלאים, שמקפידים שיהא נראה כמעורב, ולא אסרה תורה אלא זריעה כדרכה*2352. ויש שכתבו בדעתם שהשיעור הוא הלכה-למשה-מסיני*, כשאר שיעורים* של תורה*2353. לדעת ראשונים אלו יש שכתבו שאף כשכוונתו לזרוע את שני המינים אינו אסור אלא מדרבנן*2354, ויש שכתבו שאסור מן התורה*2355, משום אחשביה*, שכיון שנתכוין לזרוע מין זה החשיבו*2356. ד) ויש שכתבו שהתורה לא אסרה אלא כשרוצה לזרוע כלאים, אבל כאן שאינו רוצה לזרוע אלא מין אחד לא

אסרה תורה 2357, ש"לא תזרע", לא משמע אלא זריעה שנוח לו בה 2358, ואפילו לסוברים שדבר-שאינו-מתכוין* אסור 2359, כאן מותר, לפי שכל שאינו מתכוין אין דרך זריעה בכך 2360, [טור תשיז] וחכמים אסרו מפני מראית העין, ונתנו שיעור לדבר עד רובע לסאה 2361. ויש מצדדים שמן התורה כל שאין כוונתו אלא למין אחד מותר אפילו אין רוב מאותו מין 2362.

21. ספר שיח שרפי קודש - חדש אדר

...וז"ש חכמינו ז"ל (שקלים רפ"א) בא' באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים ר"ל שישקול האדם עצמו עד שיודע שהכל מהשי"ת, ועל הכלאים לבדוק א"ע היטב לבל יתערב בו פסולת ועי"ז יהי' דירה ואדור ביניכם: (החי' הרי"מ זי"ע):

22. שערים מצויינים בהלכה

ומקריין את הפירצה. פרש"י שאם נפלה מקצתה חוזר ומתקנה במועד. ולשון מקריין כתב בתוס' יו"ט דנגזר מתיבת קיר.

23. תוספות מועד קטן דף ו/ב

צדין את האישות במועד ובשביעי' - תימה מאי קמ"ל בשביעית והלא אין זו עבודת קרקע ורבי יהודה מאי טעמא דאסר כדרכו וי"ל דודאי צריך למיסקל אבנים מתוך שדהו כשמפנה האישות ותנן פ"ג דשביעית המסקל שדהו נוטל העליונות ומניח התחתונות הנוגעות בארץ וכן גרגיר של צרורות וכו' אישות מפורש בירושלמי חולדה:

24. ספר יוסף דעת

צדין את האישות ואת העכברים... משדה האילן כדרכו ומשדה הלבן שלא כדרכו אבל כדרכו אסור, שאינם מפסידים כל כך בשדה הלבן. ואף על פי שדבר האבד מותר בחול המועד אפילו אבד מקצתו בלבד וע' משנ"ב תקלו סק"ג) - שמא יש לומר עפ"י מה שכתבו הפוסקים ששיערו חכמים בכל דבר לפי מדת ההפסד ומדת הטיחה, ובטיחה מרובה כגון זו לא התירו כשאינו מפסיד כל כך וע' שמירת שבת כהלכתה סו הערה צא. וכסברא זו מובא בנמו"י (א: ד"ה תנו רבנן) בשם הראב"ד.
ועוד יש לומר שאין ההפסד קרוב כל כך, לכך אסור כדרכו [ובשאר מקומות כשיש ספק אם יאבד נידון כדבר האבד, וכמו שכתב החזו"ן-איש] (ע' חרושים ובאורים).